

СИСТЕМА ОСВІТИ У НОРВЕГІЇ

ВІД РАНЬОГО ДИТИНСТВА ДО ЮНАЦТВА

Інформація для новоприбулих батьків та
опікунів

ЗМІСТ

Дошкільна освіта та піклування (віком від 0 до 6 років) Норвезькою: BARNEHAGE	3
Початкова та неповна середня освіта (віком від 6 до 16 років) Норвезькою: GRUNNSKOLE	3
Право та обов'язок відвідувати заклади початкової та неповної середньої освіти	4
Безбальна та бальна системи оцінювання	4
Позакласні програми (аббревіатура норвезькою: SFO)	4
Повна середня освіта для молоді (віком від 16 до 24 років) Норвезькою: VIDEREGÅENDE OPPLÆRING	4
Вступ до повної середньої школи	5
Програми загальної освіти (норвезькою: studieforberevende utdanningsprogram)	5
Програми професійної освіти (норвезькою: yrkesfaglige utdanningsprogram)	5
Права для всіх учнів	6
Спеціальна мовна підготовка	6
Вступна підтримка в початковій, неповній середній і повній середній школах	6
Спеціальна освіта	7
Безпечне та позитивне навчальне середовище	7
Співпраця між школою та домом	7

ДОШКІЛЬНА ОСВІТА ТА ПІКЛУВАННЯ (ВІКОМ ВІД 0 ДО 6 РОКІВ) НОРВЕЗЬКОЮ: BARNENAGE

Більшість дітей у Норвегії відвідують заклади дошкільної освіти та піклування, які часто називають дитячими садками, аж поки діти не підуть до школи в рік, коли їм виповниться 6 років.

У дитячому садку про дітей піклується кваліфікований персонал, який організовує навчальний процес, ігри та різні соціокультурні заходи. У дитячому садку діти проводять час як у приміщенні, так і на відкритому повітрі. Дитячий садок відіграє важливу роль у мовному, соціальному та фізичному розвитку дітей.

Принципово важливими є співпраця та діалог між батьками або опікунами та дитячим садком. Для ефективного задоволення потреб дитини дитячому садку знадобиться загальна інформація про дитину, зокрема дані щодо рідної та інших розмовних мов дитини, її інтересів та можливих труднощів. Дитячий садок також надаватиме батькам/опікунам інформацію про повсякденну діяльність та розвиток дитини.

Усі діти мають право на безпечне й здорове середовище у дитячому садку. Дитячий садок сприяє розвитку інклюзивної спільноти і запобігає булінгу (цькуванню) та іншим шкідливим формам поведінки. У разі потерпання дитини від булінгу чи інших форм шкідливої поведінки з боку інших дітей або дорослих, дитячий садок зобов'язаний ужити відповідних заходів.

Діти з особливими потребами можуть мати право на спеціальну освітню підтримку та наставництво. Це також стосується дітей, які не відвідують дитячий садок. Пропонована допомога адаптована до потреб дитини.

Існують як державні, так і приватні дитячі садки. Ви можете зв'язатися зі своїм муніципалітетом для отримання більш докладної інформації щодо прав, порядку звернень, батьківської плати та можливостей у вашій громаді.

ПОЧАТКОВА ТА НЕПОВНА СЕРЕДНЯ ОСВІТА (ВІКОМ ВІД 6 ДО 16 РОКІВ) НОРВЕЗЬКОЮ: GRUNNSKOLE

Діти та підлітки віком від 6 до 16 років мають право і обов'язок відвідувати заклади початкової та неповної середньої освіти. Муніципалітет забезпечує безкоштовну державну початкову та неповну середню освіту, що є доступною для усіх дітей. У приватних школах зазвичай стягується плата.

Діти зазвичай починають відвідувати школу в рік, коли їм виповнюється 6 років. Навчання у початковій школі триває сім років, з 1-го по 7-й клас. Неповна середня освіта здобувається упродовж трьох років, з 8-го по 10-й клас.

Навчальний рік зазвичай розпочинається в середині серпня і завершується в середині червня. Діти та підлітки, які прибувають до Норвегії протягом навчального року, зараховуються до школи якнайшвидше.

Право та обов'язок відвідувати заклади початкової та неповної середньої освіти

Діти та підлітки, які прибувають до Норвегії, мають право відвідувати заклади початкової та неповної середньої освіти, якщо існує імовірність того, що вони пробудуть у країні більше трьох місяців. Муніципалітет зобов'язаний зарахувати дитину до школи якнайшвидше та не пізніше, ніж через місяць після прибуття у країну.

Після того як діти й молодь прожили у Норвегії три місяці, вони зобов'язані відвідувати державну початкову або неповну середню школу або аналогічний навчальний заклад.

Безбальна та бальна системи оцінювання

У початковій школі використовують безбальну систему оцінювання. У неповній середній школі використовують обидві системи оцінювання.

Бали, отримані в неповній середній школі, використовуються під час вступу до повної середньої школи. Шкала балів варіюється від 1 до 6, причому 6 є найвищим досяжним балом.

Позакласні програми (аббревіатура норвезькою: SFO)

SFO пропонуються як до, так і після уроків, і передбачають проведення ігрових та культурно-розважальних заходів під наглядом кваліфікованого персоналу. SFO найчастіше проводяться у приміщенні школи або на прилеглий території.

Більшість муніципалітетів пропонують SFO для всіх дітей у 1–4-х класах і для дітей з особливими потребами у 1–7-х класах.

Позакласні програми включають ігри, навчання та проведення різних соціокультурних заходів відповідно до віку та функціонального рівня дітей. Програма формує почуття приналежності й дружби та має важливе значення для соціального, культурного та мовного розвитку дітей.

Участь у позакласних програмах не є обов'язковою. Для отримання більш докладної інформації про відвідування SFO і батьківську плату ви можете зв'язатися зі своїм муніципалітетом.

ПОВНА СЕРЕДНЯ ОСВІТА ДЛЯ МОЛОДІ (ВІКОМ ВІД 16 ДО 24 РОКІВ) НОРВЕЗЬКОЮ: VIDEREGÅENDE OPPLÆRING

Молоді люди, які закінчили неповну середню школу в Норвегії або отримали аналогічну освіту в іншій країні, мають право на отримання повної середньої освіти.

Це також стосується тих, хто отримав в іншій країні повну середню освіту, яка не має визнання як загальна сертифікація для вступу до університетів і коледжів або як професійна кваліфікація у Норвегії.

Більшість учнів вступають до повної середньої школи в рік, коли їм виповнюється 16 років. Дорослі абітурієнти (25 років і старше) можуть мати право на отримання повної середньої освіти, організованої спеціально для дорослих.

Правовою основою для вступу до повної середньої школи є легальне проживання у Норвегії. Молоді люди, які залишаються у країні на час розгляду їхньої заявки на отримання посвідки на постійне проживання, мають право на отримання повної середньої освіти, якщо їм не виповнилося 18 років, і цілком імовірно, що вони пробудуть у країні більше трьох місяців. Молоді люди, які залишаються у країні в очікуванні рішення про видачу посвідки на постійне проживання і яким упродовж року виповнюється 18 років, мають право закінчити навчальний рік.

Вступ до повної середньої школи

Повна середня освіта розділена на програми загальної освіти та професійної освіти. Перший рік називається «vg1», – абітурієнт вказує перші три різні програми, які є для нього пріоритетними, і має право бути прийнятим на навчання за однією з них. Учень повинен буде подати заявку на кожен рік (vg1, vg2 і vg3).

Як правило, молоді люди вступають до неповної середньої школи в окрузі, у якому вони проживають.

Влада округу несе відповідальність за надання безкоштовної державної повної середньої освіти. Існують також незалежні школи, які зазвичай стягують плату.

Крайній термін подачі заявок для вступу до повної середньої школи – 1 лютого або 1 березня кожного року. Крайній термін подачі заявок до 1 лютого поширюється, зокрема, на нещодавно прибулих до Норвегії учнів, за відсутності отриманих у неповній середній школі балів, через спеціальну мовну підготовку або на учнів, які мають право на індивідуальну оцінку своєї заявки.

Для отримання більш детальної інформації про повну середню освіту, процес подання заявки та вступ, будь ласка, зв'яжіться з владою вашого округу або відвідайте сайт www.vilbli.no, що надає інформацію різними мовами.

Програми загальної освіти (норвезькою: *studieforberedende utdanningsprogram*)

Програми загальної освіти передбачають отримання загальних або спеціальних сертифікатів для вступу до університетів і коледжів. Бали, отримані в повній середній школі, використовуються, коли учні подають заявки на отримання вищої освіти в коледжах і університетах.

Програми загальної освіти зазвичай розраховані на три академічні роки.

Абітурієнти можуть вибрати одну з таких програм загальної освіти:

- Спеціалізація у галузі загальних досліджень
- Мистецтво, дизайн та архітектура
- Спорт і фізичне виховання
- Музика, танці та акторське мистецтво
- Засоби масової інформації та комунікації

Програми професійної освіти (норвезькою: *yrkesfaglige utdanningsprogram*)

Програми професійної освіти передбачають професійну кваліфікацію з отриманням або

без отримання свідоцтва про здобуття професії або свідоцтва підмайстра. Професійна кваліфікація дає людині право займатися професійною діяльністю.

Програми професійної освіти зазвичай розраховані на три роки очного навчання або два роки очного навчання і два роки стажування на підприємстві. Також можна записатися на додаткову програму для отримання загальних сертифікатів у разі вступу до університетів і коледжів.

Абітурієнти можуть обрати одну з таких програм професійної освіти:

- Будівництво
- Електротехніка та комп'ютерні технології
- Перукарська справа, флористика, дизайн інтер'єру та роздрібної торгівлі
- Охорона здоров'я, розвиток дітей та молоді
- Ремесла, дизайн та розробка продуктів
- Інформаційні технології та виробництво медіапродукції
- Сільське господарство, рибне господарство та лісове господарство
- Ресторанна справа і харчова промисловість
- Продажі, обслуговування та туризм
- Технологічне та промислове виробництво

ПРАВА ДЛЯ ВСІХ УЧНІВ

Ці права поширюються на учнів початкових, неповних середніх і повних середніх шкіл.

Спеціальна мовна підготовка

Учні з іншою рідною мовою, крім норвезької або саамської, які не говорять норвезькою або погано володіють норвезькою мовою, мають право на спеціальну мовну підготовку. Це право діє доти, доки їхній рівень норвезької мови не стане достатньо хорошим, щоб вони могли з користю відвідувати звичайні заклади освіти.

Спеціальна мовна підготовка складається з додаткового навчання норвезькій мові, а також може складатися з:

- Навчання рідною мовою учня
- Двомовна освіта, що поєднує у собі навчання одному або декільком предметам норвезькою мовою та мовою, якою володіє учень.

Школа зобов'язана оцінити рівень володіння учня норвезькою мовою, щоб визначити, який вид спеціальної мовної освіти підходить учневі.

Вступна підтримка в початковій, неповній середній і повній середній школах

Діти та молодь, які нещодавно прибули до Норвегії, можуть отримувати освіту повністю або частково в окремих групах, класах або школах упродовж періоду до двох років. Мета полягає у тому, щоб швидко вивчити норвезьку мову, перш ніж вступати до звичайних шкіл або класів.

Дитина/підліток і його або її батьки або опікуни повинні бути добре поінформовані про зміст ознайомлювальної програми та надати згоду на участь у такій програмі. Дитина/підліток і його/її батьки або опікуни можуть натомість обрати вступ до звичайної школи або класів.

Спеціальна освіта

Учні, які не отримують або не можуть отримати достатню користь від звичайної освіти, можуть мати право на спеціальну освіту. Спеціальна освіта може означати, що учень працює над індивідуально підібраними навчальними цілями, що вчитель або асистент спостерігають за учнем і допомагають йому в класі або що учень забезпечений спеціально адаптованим обладнанням. Спеціальна освіта адаптована до конкретних потреб учня.

Безпечне та позитивне навчальне середовище

Всі учні мають право на безпечне та позитивне навчальне середовище, що сприяє гарному здоров'ю, благополучному розвитку та навчанню. Важливе значення має власний досвід учня у шкільному середовищі. Всі учні повинні відчувати свою приналежність. Школа несе відповідальність за запобігання булінгу та іншим формам шкідливої поведінки. Школа зобов'язана стежити за ситуацією та вживати заходів, якщо учень не відчуває безпеки або благополучного розвитку у школі.

Співпраця між школою та домом

Співпраця між школою, учнем та батьками або опікунами має важливе значення. Це допомагає школі найкращим чином підтримувати учня і сприяє гарному академічному та соціальному розвитку.

Батьки або опікуни зобов'язані відвідувати бесіди, пов'язані з освітою і розвитком їхньої дитини, а також загальнобатьківські збори у класі або групі, до яких належить дитина.

Батьки або опікуни завжди можуть зв'язатися зі школою з будь-яких питань або проблем, пов'язаних з освітою і розвитком їхньої дитини.

Utdannings-
direktoratet